

Ojačati rad
međunacionalnih
saveta

Jedanaesti izveštaj
predviđen za početak
avgusta

55

Minority News

mesečni bilten o životu manjinskih zajednica u Srbiji

jul 2019



Dogi: Romi se predstavljaju na veoma neizbalansiran način

Odbor za standardizaciju:
Ne postoji poseban jezik
Bošnjaka

„Lepota različitosti“ u Beloj Crkvi

IZDVAJAMO



Jedanaesti izveštaj predviđen za početak avgusta

Direktorka Vladine Kancelarije za ljudska i manjinska prava, Suzana Paunović, istakla je da izrada i kontinuirano praćenje aktivnosti iz Akcionog plana za ostvarivanje prava nacionalnih manjina pokazuje na najbolji mogući način čvrstu opredeljenost Vlade da se zakoni i akti koji se odnose na ostvarivanje prava nacionalnih manjina u punoj meri primenjuju. Paunović je navela da je do sada izrađeno i javno predstavljeno deset izveštaja o sprovođenju ovog strateškog dokumenta, da je dostavljeno ukupno 1013 priloga, i da je 73% aktivnosti u potpunosti realizovano ili se kontinuirano realizuje zaključno sa ovim izveštajem.



Otvorena izložba o diplomatskim odnosima Srbije i Bugarske

Na Kalemegdanu je 24. jula otvorena izložba pod nazivom „140 godina diplomatskih odnosa Srbije i Bugarske“, u organizaciji Ambasade Bugarske u Srbiji, Arhiva Srbije i Državnog arhiva Bugarske. Otvaranje izložbe su prisustvovali i potpredsednik Vlade Srbije i ministar unutrašnjih poslova, Nebojša Stefanović, i ministar unutrašnjih poslova Bugarske, Mladen Marinov, kao i načelnik Odeljenja za susedne i zemlje Jugoistočne Evrope Ministarstva spoljnih poslova, ambasador Slobodan Vučković, a sa bugarske strane, ambasador te zemlje u Srbiji, Radko Vlajkov.



„Žetelački dani“ održani po 25. put u Vojlovici

U Vojlovici su, 25. put zaredom, organizovani tradicionalni vojlovački „Žetelački dani“ – manifestacija koja je ove godine održana 19. i 20. jula. Centralni događaj manifestacije otpočeo je tokom prepodneva ispred MKUD-a „Tamaši Aron“ u Vojlovici. Žene iz Vojlovice, ali i druga udruženja iz južnog Banata prikazale su svoje rukotvorine i razne specijalitete koje su pripremile, dok su se žeteoci okupljali i formirali kolonu zajedno sa članovima Slovačkog udruženja „Đetvan“.

Ako imate pitanja vezano za funkcionisanja nacionalnih saveta nacionalnih manjina ili za oblast prava nacionalnih manjina rado ćemo pronaći i objaviti odgovor.

info@minoritynews.rs

UVODNIK 55

Skrivanje iza šarenolikih paravana

„Sve što je jestivo, ima svoju *ijadu*“ mogli smo čuti više puta. I u velikoj meri se slažemo sa ovom konstatacijom. Prema nekim podacima, u našoj državi godišnje se održi preko 4.000 raznih manifestacija. Mahom se održavaju na selima, a njihovoj organizaciji doprinose i pripadnici nacionalnih manjina. Pored pohvala, upućuje se i dosta kritika na račun mnogobrojnih *ijada*. Međutim, kao da zaboravljamo da su mnogobrojna sela u kojima je nekada vrvelo od života postala pusta i da su na putu da potpuno nestanu, a upravo su *ijade* razlog da selo opet živi, bar na nekoliko sati.

Naveli smo da u mnogobrojnim manifestacijama učestvuju i pripadnici manjina. Razna udruženja žele da što bolje predstave svoj rad, svoje mesto i na taj način privuku posetioce. Puni štandovi ukušnih poslastica i neizostavni umetnički program šalju idiličnu sliku o selu, o određenoj manjini. Bezbrižnost, šarenolikost, harmoničnost! Svaki putnik namernik ponese kući lepe uspomene na određeno mesto, ne znajući da je skoro svaki deliće manifestacije prožet različitim ucenama, direktnim i indirektnim. U takvim slučajevima se postavlja samo jedno pitanje: Da li je politika zaista jača od decenijskog suživota sa pripadnicima svog naroda? Da li je lični interes zaista jači od međuljudskih odnosa? Na ovo pitanje sve češće možemo odgovoriti potvrđno.

Pravidno pomažemo svom narodu, puna su nam usta lepih reči, a važan nam je samo lični interes. Menjamo statute, dovodimo nestrukcne, ali „svoje“ ljudе, jer prethodni ipak nisu bili dovoljno dobi. A onda organizujemo manifestaciju u kojoj blještavim putem prodefiluju nasmejani učesnici, u govoru imamo neizostavni deo o dokazu harmoničnog života pripadnika manjina, a kad se svetla pogase - nastaje realnost. Svakodnevna borba protiv vretenja ili odlazak sa pasošem i koferom u rukama. Da li je ovo jedino što nam je preostalo?

U Srbiji žive pripadnici 30 različitih nacionalnih zajednica!



Romi se predstavljaju na veoma neizbalansiran način

Pitanje nacionalnih manjina je uvek u fokusu za svaku zemlju. Veći broj pripadnika manjina svakako doprinosi većem koloritu određene države, ali i veći je i broj zadataka koje ta država mora da ispunii. Zadaci se u velikoj meri ispunjavaju, ali u slučaju pojedinih manjina neka pitanja ostaju nedorečena i situacija se drastično ne menja, posebno kada je u pitanju problem diskriminacije, koji je najprisutniji u romskoj zajednici. S ovim problemom se jednako bori i naša zemlja, kao i zemlje članice Evropske unije. Potvrđuje to i Den Pavel Dogi, šef kontakt grupe za pitanja Roma i Sinta.



Kako biste ocenili položaj Roma u zemljama EU?

U celini neznatno poboljšanim, jer je pristupanje EU donelo određeni napredak u vezi sa pristupom Roma javnim službama, pre svega matičnim knjigama, zdravstvenoj zaštiti, obrazovanju, u nekim slučajevima i stovanju i zapošljavanju. Sve zemlje koje su pristupile EU morale su da ispune odredjene preduslove kako bi zakonodavni okvir bio adekvatan da bi se sprečila bilo kakva vrsta diskriminacije i morale su i da formiraju strukture

koje će se baviti antidiskriminacionim merama. To je veoma važno i napredak je očigledan, mada se razlikuje od zemlje do zemlje, iako je u načelu svuda u početnoj fazi. Postoji i fenomen da zemlje prestaju da budu u fokusu kada postanu članice Evropske unije. To je poput onog da, kada postanete član nekog kluba, prepostavlja se da je sve na svom mestu i funkcioniše kako treba, uključujući i ostvarivanje prava i zaštitu od diskriminacije, što nije slučaj kada su u pitanju Romi. Možda stvari funkcionišu dobro za ostale grupe i delove stanovništva, ali

to nije slučaj kada govorimo o Romima. Zapravo, u poslednjih 15 godina, svi izveštaji ukazuju na to da, bez obzira gde Romi žive u Evropskoj uniji – u centralnoj, južnoj ili zapadnoj Evropi, preovladjujući odnos većinskog stanovništva prema Romima je prilično sličan – svodi se na odbacivanje. Romi i dalje osećaju da nisu dobrodošli u svojim zemljama. Romi žive na evropskom kontinentu već hiljadu godina i još uvek im govore da se vrate u Indiju, da se vrate odakle su došli. I dalje ih smatraju strancima i to nije samo opšti odnos, već odnos koji utiče na svaku

vrstu komunikacije i vidi se u njihovom tretmanu, koji nije isti kao prema drugim osobama. Ovo o čemu govorimo je diskriminacija. Trenutni trend u Evropskoj uniji je da postaje malo radikalnija, populisti dobijaju na snazi i oni za sve probleme krive Rome, imigrante i izbeglice. Time oni dolivaju ulje na vatru postojećeg negativnog odnosa prema Romima. Pojedine institucije i međunarodne organizacije zovu ovo anticiganizmom. Ja smatram da nema potrebe da formalno koristimo ovakve izraze, da ovakvim odnosom i krivičnim delima s tim u vezi treba da se bavimo u okviru opšte borbe protiv rasizma, diskriminacije i netolerancije prema Romima i pripadnicima Sinti zajednice. Zaključak je, da se vratim na vaše pitanje, da postoji mali napredak, koji nije dovoljan, jer govorimo o velikoj populaciji. U Evropskoj uniji živi 6 miliona Roma i njihovi problemi su ogromni. A imajući u vidu ozbiljnost problema i tempo koji vidimo u naporima pojedinačnih država da se ovi problemi reše, na žalost nećemo videti značajan napredak u skorijoj budućnosti.

Da li su narodi u Evropi u dovoljnoj meri upoznati sa kulturom i identitetom Roma?

Rekao bih da nisu i da to nije nužno zbog toga što na raspolaganju nemaju informacije ili ne mogu da dodju do njih. To je povezano sa onim o čemu sam ranije govorio, to je odnos odbacivanja, oni, zapravo, nisu zainteresovani za romsku populaciju. Radije bi da ih nemaju u vidokrugu, jer ih to uznemirava, jer to nije prizor prijatan za oči. I u velikoj meri možete da vidite da se u najvećem broju zemalja Romi i dalje zovu Ciganima, naročito u zemljama u kojima je engleski zvanični jezik. Sa izuzetkom, možda, Rusije, reč Ciganin ima veoma negativnu konotaciju. Ona, na neki način, žigoše ovu zajednicu. Pre svega, ovo nikad nije bio naziv koji su sami Romi koristili da sebe predstave. Ne postoji nikakav drugi način da na romskom jeziku sebe predstaviš osim da kažeš „Mesem Rom – ja sam Rom”, što znači da sam ja osoba koja pripada grupi koja sebe zove Romima. I čak iako volimo Rome, i dalje ih zo-

vemo Ciganima, što ponekad dovodi do ekstremnih situacija. Svake godine u jednom broju zemalja postoje petice da se donesu zakoni po kojima će se Romi zvati Ciganima a ne Romima. Ovo pokazuje visoki nivo odbacivanja i predrasuda koji postoji u Evropi, bez obzira na to da li govorimo o Evropskoj uniji ili evropskim zemljama koje su van EU.

Šta je potrebno uraditi kako bi negativni publicitet koji prati Rome preokrenuo u njihovu korist?

Mislim da najveću štetu percepciji Roma čine mediji. Mediji igraju ključnu ulogu u oblikovanju mišljenja i percepcija najšire javnosti i, u odredjenoj meri, oni konačno utiču i na odnos javnosti prema određenim grupama. Postoje mnogobrojne studije i izveštaji, mogli bismo da napravimo konkretan pogled i potražimo u nacionalnim medijima koliko puta su korišćene reči Rom ili Ciganin i iz radoznalosti pogledamo kako se Romi opisuju u tim izveštajima i člancima koje pronadjemo u toku ovog istraživanja. Velika većina članaka su negativni i pristrasni. Ono što želim da kažem je da vi možete da se opredelite da pišete samo o negativnim stvarima, a takve stvari možemo da nadjemo u svakoj grupi i svakom društvu. Ali takav odnos je pristrasan. To znači da je ono što želite da prikažete negativna strana jedne zajednice, želite da u svest ljudi urežete mišljenje da nema drugih strana te zajednice osim ove negativne, što je očigledno netačno. Romi se predstavljaju na veoma neizbalansiran način, u najvećoj meri pristrasno i sa puno predrasuda, od strane samih medija ili od strane populističkih i ekstremnih nacionalističkih političara i grupa koji koriste medije u ovu svrhu.

Koliko je obrazovanje bitno kako bi Romi postali vidljivi u sistemu?

Obrazovanje je jedan od najsnažnijih činilaca koji mogu da dovedu do pozitivnih rezultata. Ono ima ključnu ulogu u ranom formirajući ličnosti, obrazovanjem se ta osnova dalje nadgrađuje i dodaju se novi slojevi, sve dok se osoba ne razvije u zrelog, obrazovanog pojedinca, koji dobro razume svoju

ulogu u društvu i način kako najbolje može da svoj doprinos. I sve to bez obzira na rasnu ili nacionalnu pripadnost. I za Rome je obrazovanje od izuzetnog značaja. Ono je jedan od najznačajnijih činilaca za uspešno uključivanje romske zajednice u društvo u celini. I upravo je obrazovanje jedna od oblasti u kojoj su veliki napor, učinjeni od strane vlada, međunarodnih organizacija, multilateralnih organizacija, civilnog društva i ostalih donatora u poslednjih petnaestak godina, zabeležili uspeh. Možete da vidite porast broja romske dece koja pohađaju predškolsko obrazovanje ili na neki način učestvuju u procesima ranog razvoja dece, koji su ključni za njihovo odgajanje. Vidi se i porast broja novoupisanih osnovaca kao i onih koji uspešno završavaju osnovnu školu i nastavljaju srednje, više i visoko obrazovanje. Na prethodnom radnom mestu, vodio sam međunarodni program stipendiranja romskih studenata. To je Fond za edukaciju Roma, koji radi u 16 zemalja i preko koga se svake godine dodeljuju stipendije za više od 1500 studenata, u ukupnom iznosu od oko dva miliona evra. Ako to uporedite sa periodom od pre 10 godina, kada je bilo svega dve do tri stotine romskih studenata, potrebe su danas čak i veće od ovog raspoloživog broja stipendija. Očigledno je da se ulaganje u obrazovanje isplatilo i tako treba nastaviti. U kratkom izlaganju na Regionalnoj konferenciji „Dekada inkluzije Roma“ u Beogradu, ja sam podsetio na ovu činjenicu, ali upozorio sam i na mogući sistemski problem. I kada je u pitanju iskustvo Fonda za edukaciju Roma, i kada su u pitanju i svi ostali projekti koji uključuju stipendiranje višeg i visokog obrazovanja i mnoge druge dobre inicijative koje se bave obrazovanjem – svi se suočavaju sa istim problemom. Ove inicijative nisu istinski prihvaćene od strane država, nisu se razvile u javne politike i, što je najvažnije, i dalje zavise od projekata koji se bave unapređenjem položaja Roma, a koji se finansiraju iz EU fonda. Najveći broj inicijativa u Evropi koje se tiču Roma realizuje se isključivo finansiranjem od strane EU, Norveške i ostalih donatora. To nije bio slučaj u ranijoj fazi, u pilot inicijativama za

utvrđivanje i identifikaciju problema, potreba i mogućih rešenja i onda kada smo pokušavali da izgradimo pristupe i praksu koji mogu da budu uspešni. Međutim, ove prakse i pristupi su obuhvatili ograničen broj korisnika, sa ciljem da nas uvedu u promenu sistema u celini. Jer mi govorimo o veoma velikoj populaciji u Evropi, o 12 miliona Roma, od kojih mnogi žive u veoma lošim okolnostima. Neophodan je ozbiljniji pristup nakon više od 10 godina pilot projekata koje je finansirala EU sa ostalim donatorima. Krajnje je vreme da vlade preuzmu ovu dobru praksu i počnu da finansiraju ove inicijative iz nacionalnih budžeta, kako se finansiraju i ostale javne politike. Mi ovde govorimo o Romima koji su državljeni zemalja u kojima žive, tako da odgovornost ne sme da bude na činiocima van tih zemalja, već, pre svega, na vladama ovih zemalja. A tu je i OEBS. 2003. godine, sve članice OEBS-a, njih 57, usvojile su Akcioni plan za unapređenje položaja Roma i Sinta. To je bilo pre 16 godina i od tada

je osmišljen i sproveden veliki broj pilot inicijativa. Ako želimo da budemo pošteni i analiziramo uspeh svih ovih inicijativa, videćemo da je samo veoma mali procenat unapređen u javnu politiku i finansiran od strane država. Tako da je ovo problem, verovatno najveći problem u celoj situaciji.

Da li bi postavljanje pripadnika romske zajednice na vidljiva radna mesta doprinelo lakšoj integraciji i prihvatanju od strane ostalih građana?

Romi su još uvek nedovoljno uključeni u procese koji ih se tiču. Važno da je i da napomenemo da nivo znanja, veština i iskustava, kao i nivo organizacionog i institucionalnog razvoja kada se radi o civilnom društvu, nije onakav kakav bi trebalo da bude. Mi govorimo o populaciji koja je godinama suočena sa nedovoljnim stepenom obrazovanja, nezaposlenošću, diskriminacijom, isključivanjem iz društva itd. Ali ipak, kada se radi o Romima, OEBS insistira na tome da ništa ne

može da se radi bez njihovog direktnog učešća. Vi širom Evrope možete da vidite da se Romi uključuju u ove procese. Ali primeri pokazuju da je ova uključenost i dalje nedovoljna i površna. Često vidite da oni učestvuju u raznim događajima, ali kada se radi o istinskom učešću u procesima, u osmišljavanju politika, njihovom razvoju, učešću u njihovom sprovođenju i, u kasnijoj fazi, njihovoj evaluaciji, reviziji i unapređivanju – tu Roma nema, ili, ako ih ima, to nije dovoljno. I dalje se prema njima odnose kao prema neravnopravnim učesnicima i to, na duže staze, neće doneti željene rezultate. Ali makar imamo hiljade i hiljade visoko obrazovanih diplomaca. Oni imaju znanja i veštine, oni imaju iskustvo koje može da se na pravi način iskoristi od strane državnih institucija u svim ovim procesima. Ako želite da ih saslušate, oni će vam reći da je ono što im nedostaje prilika da svoje znanje upotrebe i to bi bila moja glavna preporuka svim državama.

Jedanaesti izveštaj predviđen za početak avgusta

Izvor: Kancelarija za ljudska i manjinska prava

Direktorka Vladine Kancelarije za ljudska i manjinska prava Suzana Paunović istakla je 22. jula da izrada i kontinuirano praćenje aktivnosti iz Akcionog plana za ostvarivanje prava nacionalnih manjina pokazuje na najbolji mogući način čvrstu opredeljenost Vlade da se zakoni i akti koji se odnose na ostvarivanje prava nacionalnih manjina u punoj meri primenjuju.

Paunović je navela da je do sada izrađeno i javno predstavljeno deset izveštaja o sprovođenju ovog strateškog dokumenta, da je dostavljeno ukupno 1013 priloga, i da je 73% aktivnosti u potpunosti



realizovano ili se kontinuirano realizuje zaključno sa ovim izveštajem, precizirala je Paunović.

Kako je najavila, predstavljanje

Jedanaestog izveštaja predviđeno je za početak avgusta meseca.

Paunović je podsetila da ovaj akcioni plan predviđa 80 nosilaca aktivnosti, među kojima su ministarstva i drugi nadležni organi, nacionalni saveti nacionalnih manjina, pokrajinske institucije, visokoškolske ustanove, organizacije civilnog društva itd. U izveštavanje je uključeno i 76 jedinica lokalne samouprave i 53 saveta za međunalacionalne odnose, a Kancelarija kvartalno prikuplja podatke od nosilaca aktivnosti i priprema izveštaje.

Ojačati rad međunacionalnih saveta

Izvor: TV Pannon

Centar za razvoj civilnog društva organizovao je 16. jula u Novom Sadu skup na kojem su ocenjivane aktivnosti saveta koji se bave pitanjima međunacionalnih odnosa. Na konferenciji su učestvovali predstavnici iz više vojvodanskih naselja, koji su govorili o oživljavanju ovih tela, kao i o zadacima koji stoje pred njima.

Opštinski saveti za međunarodne odnose formirani su pre 15 godina, sa ciljem da raspravljaju o podjednakom ostvarivanju prava nacionalnih manjina, o njihovoj zaštiti i unapređenju pitanja koja se odnose na ovu oblast. Predviđeno je da ovi saveti imaju važnu ulogu u položaju nacionalnih manjina i u rešavanju lokalnih problema.

Snežana Ilić, direktorka Centra za razvoj civilnog društva, smatra da je sistem međunarodnih saveta u Vojvodini u stanju neke vrste hibernacije i da je rad saveta nevidljiv. „Nedostaje svaka vrsta edukacije, dalje obuke. Ni nakon 15 godina, saveti nisu međusobno povezani, ne mogu međusobno

da razmenjuju iskustva u interesu poboljšanja posla. To je rešiv zadatak koji stoji pred nama. Nakon 15 godina imamo posla sa sistemom koji nije iskorisćen, ili je to samo delimično“, izjavila je direktorka Centra.



Vlado Radulović iz Kancelarije za ljudska i manjinska prava kaže da su primetne brojne manjkavosti u radu saveta. „Imamo različite primere. U pojedinim lokalnim samoupravama formirani su saveti, ali funkcionišu samo na papiru. Imamo lokalne samouprave koje daju pozitivan primer i daju redovne polugodišnje izveštaje o aktivnostima. Postoje i takvi saveti koji takođe funkcionišu, ali ne u skla-

du sa zakonima“, ocenio je aktuelnu situaciju savetnik Kancelarije.

„Državni organi, kao i civilne i manjinske organizacije, treba da rade na jačanju kapaciteta ovih tela, odnosno detaljno treba da ih obaveste o njihovoj ulozi i zadacima“, naglasio je Radulović.

U istraživanju je učestvovala i opština Temerin, gde je Savet za međunarodne odnose osnovan 2005. godine. U vreme osnivanja, u ovoj opštini bili su prisutni međunarodni konflikti, te je Savet imao dosta posla. Od tada, situacija se poboljšala, tako da od 2011. godine nisu ni sazivali članove Saveta – rekla je Izabela Urban, savetnica predsednika opštine (SVM).

„Obilazeći ove skupove, potpuno drugačije vidim ulogu saveta. Smatram da se lokalna samouprava nije dovoljno bavila ovom temom, ali će to svakako činiti u budućnosti. Na poslednjoj sednici Skupštine opštine već smo izabrali nove ljudе“, rekla je članica Saveta u Temerinu.

Aktivno učešće u dva regionalna projekta

Izvor: Kancelarija za ljudska i manjinska prava

Direktorka Kancelarije za ljudska i manjinska prava Vlade Srbije, Suzana Paunović, izjavila je da će Kancelarija za ljudska i manjinska prava aktivno učestvovati u realizaciji dva regionalna projekta koje sprovode Evropska unija i Savet Europe.

Prvi projekt, pod nazivom „Promocija različitosti i ravnopravnosti u Srbiji - Faza II“, odnosi se na jačanje kapaciteta zainteresovanih učesnika za zaštitu i unapređenje prava nacionalnih manjina i LGBTI osoba i borbu protiv govorova mržnje.

Projekat će u svim fazama primene imati rodno osetljiv pristup, pri čemu će posebno težište biti stavljeno na manjin-

ske grupe, objasnila je Paunović, koja je i predsednica Upravnog odbora pomenutog projekta.

Projekat se realizuje u saradnji sa Kancelarijom za ljudska i manjinska prava Vlade Srbije, Ministarstvom prosvete, nauke i tehnološkog razvoja, Ministarstvom pravde, Ministarstvom državne uprave i lokalne samouprave, Ministarstvom za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja, Poverenikom za zaštitu ravnopravnosti i Zaštitnikom građana.

Prema njenim rečima, drugi projekat pod nazivom „Jačanje zaštite ljudskih prava lica lišenih slobode i osuđenih lica u Srbiji - Faza II“ odnosi se na osnaživanje ljudskih prava lica lišenih slobode i osuđenih lica u Srbiji, sa fokusom na

probleme koji su naznačeni u izveštajima Evropskog komiteta za prevenciju torture i presudama Evropskog suda za ljudska prava.

Projekat se sprovodi u bliskoj saradnji i u partnerstvu sa Ministarstvom pravde, Ministarstvom unutrašnjih poslova, Ministarstvom zdravlja, Ministarstvom za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja i Kancelarijom za ljudska i manjinska prava, kao i sa Odeljenjem Nacionalnog mehanizma za prevenciju torture u okviru Kancelarije Zaštitnika građana.

Oba projekta planirana su da traju po 36 meseci, navela je Paunović, dodajući da je reč o projektima koji su deo zajedničkog programa „Horizontal Facility for Western Balkan and Turkey“.

Kroz učenje jezika manjina ka boljem međusobnom razumevanju

Izvor: Heror Media Pont/Hlas ljudu

Od 1. do 27. jula na novosadskoj plaži Šstrand održavala se sedma po redu manifestacija "Pod krošnjama na Šstrandu". Manifestaciju su organizovali Gradska biblioteka u Novom Sadu, Heror Media Pont i Centar za razvoj manjinskih i lokalnih medija.

Cilj manifestacije je upoznavanje dece uzrasta od 5 do 12 godina sa kulturom, jezicima i medijima manjinskih zajednica kroz aktivan multikulturalizam i interkulturalizam. Od ove godine uveden je i program za mlađe uzrasta od 13 do 19 godina, koji je činio intenzivan kurs slovenačkog jezika za početnike.

U toku jednog meseca polaznici su mogli da steknu osnove komunikacije iz slovenačkog, mađarskog i slovačkog jezika, kao i znakovnog jezika.

„Mogućnost da se tokom komuniciranja ne razumemo je ogromna. Upravo ovaj projekat ima za cilj da osigura međusobno razumevanje, i da kroz učenje manjinskih jezika i kulture, deca i mladi nastave da grade multikulturalno društvo, što Grad Novi Sad svakako jeste”, poručila je Nataša Heror iz Heror Media Pont-a.

„Veoma mi je draga što ova manifestacija ne samo da opstaje i održava se već sedmi put u okviru Biblioteke na Šstrandu, već se i razvija i napreduje. To ne kažem tek uzgred, već zaista mislim da programi koji se bave jezikom manjina imaju posebno mesto u gradu koji je prepoznat upravo po multijezičnosti i multikultu-



izuzetno dobro, jer doprinose stvaranju generacija tolerancije, međusobnog poštovanja, koje će znati da prepoznaju lepotu različitosti”, izjavio je Dalibor Rožić, član gradskog veća zadužen za kulturu.

Slovenački jezik je naročito u fokusu ovog leta u Biblioteci na Šstrandu, i Roman Weixler, zamenik ambasadora Republike Slovenije u Beogradu je prilikom otvaranja događaja izjavio da su ovakve inicijative veoma dobre za dalje razvijanje dobrih odnosa između dve države.

Veoma značajan segment manifestacije je i promovisanje aktivnog boravka u prirodi. U skladu s tim, kviz provere znanja iz mađarskog jezika održan je na lokalitetu Rim, u srcu šume iznad Beočin Sela. Domaćini su bili Šumska zajednica Beočin, udruženje privatnih vlasnika šuma, koji su ujedno i najstarije udruženje ove vrste u Evropi i postoje od 1903. godine.

„Saradnja sa manifestacijom „Pod krošnjama na Šstrandu“ je dragocena, jer smatramo da je jedini ispravan put da deca i mladi upoznaju svoje okruženje i da ga čuvaju, a mi odrasli treba svojim činjenjem da budemo uzor i da držimo red“, rekla je Sonja Kokić, članica Upravnog odabora Šumske zajednice Beočin.

Svatovski običaji na Festivalu multikulturalnosti u Somboru

Izvor: RTV

Foto: KC Sombor

U

o organizaciji Kulturnog centra „Laza Kostić“, u Somboru je održan treći Festival multikulturalnosti „MultiKulti 2019“. Tokom dvodnevnog festivala, 30. juna i 1. jula, više od tri stotine članova kulturno-umetničkih društava predstavili su svoje tradicionalne nošnje i običaje sa posebnim akcentom na svatovske običaje.



Širom somborskog glavnog sokaka orili su se svatovski bećarci. Pod ovogodišnjim motom festivala „Da nam budu uvek svatovi!“ predstavila su se brojna kulturno-umetnička društva iz somborske opštine prikazujući lepotu različitosti i nacionalnog bogatstva. Pozivanje u svatove i kićenje čuturice jedni su od starih sačuvanih običaja Srba starosedelaca u Bačkoj.

„Nedelju dana pre svatova, kada se buklija odigravala u momačkoj kući, majka je kitila bukliju, odnosno čuturu, u kuću su dolazili neoženjeni momci, braća od stričeva i tetaka koji će ići u pozivanje svatova, i devojke, koje su pevajući, plele venčiće i kitile momcima šešire, a oni im za tu uslugu simbolično plaćali“, ispričao je Slobodan Vukobratović,

član Gradskog kulturno-umetničkog društva „Ravangrad“.

„Što se tiče bunjevačkih i bačkih običaja ima dosta sličnosti – oko prosidbe mlade, oko samog dolaska, oko bećaraca, međutim, bećarci bački se pevaju na drugi način, a bunjevački imaju svoju posebnost“, objasnio je Branko Kunić, koreograf u GKUD-u Sombor.

Tradisionalne mađarske narodne igre i nošnju prikazali su doroslovački folkorni sastav i duvački orkestar.

„Ponosni smo na svoju narodnu nošnju, koju volimo da nosimo. Istina je, da nas je danas došlo malo, ali tu smo da predstavimo svoju tradiciju“, kaže Leonora Radić iz Kulturno Umetničkog Društva „Moric

Žigmond“ iz Doroslova.

Najmlađi somborski festival okupio je preko tri stotine učesnika, članova kulturno umetničkih društava iz Sombora i okolnih sela i pokazao vrhunski nivo folkornog amaterizma.

„Ideja ovog festivala je održavanje tradicije, prenošenje na našu decu. Sombor je jedna multikulturalna sredina i to je bila polazna stanica za pokretanje našeg festivala“, rekla je Vesna Paštrović, direktorka KC „Laza Kostić“.

Etnološko predavanje o svatovskim običajima u Bačkoj zaokružilo je temu festivala multikulturalnosti u Somboru koji se tokom dva festival-ska dana pretvorio u veliku bačku svadbu.



„Lepota različitosti“ u Beloj Crkvi

Izvor: BC Info

U organizaciji udruženja „Češka Beseda Kruščica“ i Nacionalnog saveta češke nacionalne manjine, od 12. do 14. jula u Beloj Crkvi održan je sedmi po redu međunarodni i multikulturalni festival „Lepota različitosti“.

Pokrovitelji ovogodišnje manifestacije su Ambasada Republike Češke u Beogradu, Ministarstvo kulture i informisanja Republike Srbije, Pokrajinski sekretarijat za kulturu, javno informisanje i odnose sa verskim zajednicama, Opština Bela Crkva i Nacionalni savet češke nacionalne manjine.

U petak, 12. jula, „Belocrkvanske mažoretkinje“, folklorne sekcije KUD „Češka Beseda Kruščica“, „Češke Besede Bela Crkva“, KUD „Vukomir Vidić – Uča“ iz Kusića i KUD „Đorđe Maletić“ iz Jasenova, kao i gosti iz Češke Republike, Folklorni ansambl „Visočan“, prodefilovali su centrom Bele Crkve. U Gradskom parku održano je svečano otvaranje festivala uz intoniranje državne himne Republike Srbije i države himne Republike Češke u izvođenju gradskog hora „Bella Musica“.

Pristutnima se obratio predsednik opštine Bela Crkva, Darko Bogosavljević. Izrazio je zadovoljstvo zbog velikog broja folklornih grupa, koje su učestvovale na festival, a posebno je tom prilikom pozdravio NJ. E. ambasadora Republike Češke u Srbiji, Tomaša Kuhta.

„Republika Češka je naviše pomagala opštini Bela Crkva kroz mnogobrojne projekte u oblasti infrastrukture i u očuvanju češkog kulturnog nasleđa. Organizacioni odbor festivala je kvalitetnim radom omasovio i unapredio manifestaciju, a opština Bela Crkva je to prepoznala i uvrstila festival u manifestacije od opštinskog značaja“, rekao je predsednik opštine Bela Crkva, Darko Bogosavljević.



U ime Nacionalnog saveta češke nacionalne manjine, goste i publiku pozdravila je predsednica Saveta, Ljiljana Stehlík.

„Želim da svi mi vidimo koliko bogatstvo imamo i mi kao Česi i sve ostale

nalne manjine i centar češke manjine u Srbiji. Imamo 19 udruženja češke manjine u Srbiji, ali u Beloj Crkvi se osećamo najviše kao kod kuće, a mislim da su svi Česi koji žive u opštini Bela Crkva srećni što baš žive na ovom području. Želim da se zahvalim lokalnoj samoupravi opštine Bela Crkva na svoj podršci češkoj zajednici u vašoj opštini. Ambasada Republike Češke i Ministarstvo inostranih poslova podržavaju aktivnosti češke manjine na očuvanju kulture, tradicije, jezika i u oblasti obrazovanja, ove godine kroz 29 različitih projekta u vrednosti od 23 hiljade evra. Veoma je značajno što je ovde danas veliki broj stanovnika opštine Bela Crkva koji će videti deo

češke narodne igre, a primetio sam da u foklornim društvima imamo i članove koji nisu Česi, a neguju češki folklor“, istakao je Tomaš Kuhta.



nacionalne zajednice koje žive na ovim prostorima u slozi i ljubavi“, istakla je Ljiljana Stehlík.

Festival je zvanično otvorio njegova ekspelencija Ambasador Republike Češke u Beogradu, Tomaš Kuhta.

„Izuzetno mi je draga da vas mogu pozdraviti u Beloj Crkvi, koja je sedešte Nacionalnog saveta češke nacio-

Mnogobrojna publika u Gradskom parku uživala je u nastupu „Belocrkvanskih mažoretkinja“, a nakon toga u srpskoj i češkoj narodnoj igri i pesmi.

„Žetelački dani“ održani po 25. put u Vojlovici

Izvor: Pančeve moj kraj

Foto: Hlas ljudu

U

Vojlovici su, 25. put zaredom, organizovani tradicionalni vojlovački „Žetelački dani“ – manifestacija koja je ove godine održana 19. i 20. jula.

Centralni događaj manifestacije otpočeo je tokom prepodneva ispred MKUD-a „Tamaši Aron“ u Vojlovici. Žene iz Vojlovice, ali i druga udruženja iz južnog Banata prikazale su svoje rukotvorine i razne specijalitete koje su pripremile, dok su se žeteoci okupljali i formirali kolonu zajedno sa članovima Slovačkog udruženja „Đetvan“.

Lokalna samouprava i ove godine izdvojila je novac i pomogla u organizaciji manifestacije „Žetelački dani“, jer želi da se tradicija i običaji, koji su ujedno i kulturno bogatstvo Pančeva, očuvaju.

Cilj Žetelačkih dana je da se ne zaboravi značaj i način skidanja poslednjih otkosa ovogodišnjeg roda pšenice, onako kako se radilo u vreme pre kombajna.

Posle završene žetve, žene iz Vojlovice, obučene u živopisne nošnje,



poslužile su pravi paorski doručak: domaći hleb, slaninu, kobasice, sir i

paradajz. Zatim su žeteoci kretnuli kroz Vojlovicu, počevši od Grobljanske ulice, kroz Petefi Šandora, Janka Čmelika, Janošikovom do Boračke, gde su završili svoj defile.

Na ovoj manifestaciji priliku da predstave svoje radove imale su i žene iz brojnih udruženja iz Pančeva i okoline.

Prvog dana manifestacije, 19. jula, priliku da se predstave imali su gosti iz Mađarske i Australije, KUD „Heroj Janko Čmelik“ iz Stare Pazove, kao i članovi MKUD-a „Tamaši Aron“ i SKPD-a „Đetvan“ iz Vojlovice. Manifestacija je zatvorena žetelačkim balom u prostorijama SKPD „Đetvan“ i MKUD „Tamaši Aron“.

Organizatori ove dvodnevne manifestacije su Mađarsko kulturno-umetničko društvo „Tamaši Aron“ i Slovačko kulturno-prosvetno društvo „Đetvan“



Ambasadorka Repčekova u poseti opštini Surčin

Izvor: Ambasada Slovačke Republike u Srbiji

Ambasadorka Slovačke Republike u Beogradu, Dagmar Repčekova, posetila je 25. jula opštinu Surčin, gde je razgovarala sa predsednikom opštine Stevanom Šušom i njegovim saradnicima o planiranim pro-

jektima i mogućnostima za uspostavljanje intenzivnije saradnje, i to ne samo u oblasti kulture i pomoći za Slovake koji tu žive, već i u realizaciji ekonomskih projekata, na primer u oblasti prerade i prečišćavanja vode. Zatim je u pratnji predsednika pose-

tila Boljevce, gde živi slovačka nacionalna manjina, i upoznala se sa radom Evangelističke crkve, a potom posetila i Stajkovu etno-kuću i Naučničko selo „Biser“, gde se održava slikarska kolonija u kojoj učestvuje pet eminentnih slikara naive iz Kovačice.



Dan državnosti Crne Gore obeležen u Lovćencu i Vrbasu

Izvor: RTV

Usedištu Doma kulture u Lovćencu održana je proslava povodom 13. jula – Dana državnosti Crne Gore, u organizaciji Narodnog udruženja „Crna Gora“ i udruženja Crnogoraca Lovćenac.

Predsednik Narodnog udruženja „Crna Gora“, Aleksa Giljen, poručio je da se organizacijom ove proslave u Srbiji šalje poruka da Crnogorci u Srbiji nisu tuđinci i da Srbija za njih nije tuđinska.

„Pozivamo vlade Srbije i Crne Gore da precizno ispituju svaku odluku koju donose i da razmišljaju da li te odluke mogu narušiti suživot dva naroda kako u Srbiji, tako i Crnoj Gori, i dovesti do

novih tenzija u bilateralnim odnosima dve zemlje“, naveo je Giljen, saopštio je Nacionalni savet crnogorske nacionalne manjine.

Predsednik udruženja Crnogoraca „Lovćenac“, Nikola Muhadinović, zahvalio je na tome što je Lovćenac i ovaj put opravdao epitet da je zaista srce crnogorske dijaspore.

Na svečanosti, održanoj 10. jula, priređen je bogat kulturno-umetnički program sa akcentom na očuvanje crnogorskog nacionalnog identiteta.

U subotu, 13. jula, i u Vrbasu je obeležen Dana državnosti Crne Gore. Bogat kulturno umetnički program na grad-



skom trgu privukao je veliki broj Vrbašana, ali i gostiju iz cele Vojvodine.

Na gradskom trgu organizovano je „Crnogorsko kulturno veče“ povodom praznika crnogorske nacionalne zajednice. Pored izvođača tradicionalne i pop muzike, publici su se predstavila kulturno umetnička društva, guslari i pesnici iz Vrbasa i Lovćenca.

Pored Crnogorske kulturne mreže, u pripremu „Crnogorske kulturne večeri“ u Vrbasu, ove godine je uključen i Nacionalni Savet crnogorske nacionalne manjine.

Slamarska radionica u Subotici

Izvor: Bunjevački medija centar

Kako su loši vremenski uslovi, a prija svega tuta padavina, uticali da slama sa risa u Bajmoku bude prično neugledna i tamna, u Etno kući „Kuntić“ u Subotici, članovi Kulturno-umitničkog društva „Bunjevka“ nastavili su rad na slamu i isplet enim žitnim vincima.

– Kad smo završili radionicu u Bajmoku, a pogotovo kada smo uporedili vince od ove i prošle i pritprošle godine, vidili smo koliko su padavine uticale na to da slama potamni. Nismo želili da tako kitimo binu, fijakere, učesnike i goste, pa smo se potrudili da izgled slama

me popravimo – ističe Kata Kuntić i najavljava novo okupljanje:

– Za 27. jul smo zakazali 20. izložbu posvećenu Dužnjanci, biće tu niki postojeći, al i novi eksponata. U saradnji sa Udruženjem građana „Bunjevačka kasina“ ćemo pripraviti i muzičko veče, a pokušaćemo zajedno i obnoviti običaj da se naša druženja završavaju skupljanjem ljudi u kolo – do-



daje pridsidnica KUD „Bunjevka“, al i pridsidnica Odbora za kulturu u Bunjevačkom nacionalnom savitu.

Nigovanje tradicije



BKC „Lemeški Bunjevci“ organizovali su još jednu u nizu slamarski radionica u domaćinstvu porodice Jozić u Čonoplji u ponедјелjak, 15. jula. Uz instrukcije slamarskog učitelja Stipana Budimčevića, dica i odrasli pripravljali su slamu za pletenje vinaca, krune i ukrasa za potrobe pristupeće Dužnjance, ko i prikupljanje slame za Likovnu koloniju „Lemeška jesen 2019“ koja će se održati početkom septembra mjeseca.

Kako su simboli Dužnjance vinac i perlice od klasja žita, na radionici dica su se potrudila odabratij najlipšu kako ječmenu tako i žitnu slamu. Umitnost slamarski slika poslidnji nikoliko decenija pridstavljaju jedno od važni nasliđa Bunjevaca, koje je odnigovo i prino na mlade Stipan Budimčević. Svake godine u septembru misecu, zajedno sa ostalim slamarskim umitnicima sa kojima je dugo radio i prinosio svoje znanje, ovaj iskusni slamar organizuje Likovnu koloniju „Lemeška jesen“.

Na radionici se za potrebe ove kolonije sortirala i pripravljala slama kako bi umitnici na koloniji pokazali svoje veštine i izradili lipe slike.

Dica su naučila kako odabirat slamu i kako je pripravljati, a posebno su ukazala na poštivanje bunjevačke tradicije.

Likovnu koloniju „Lemeška jesen 2019“ podržali su Pokrajinski sekretarijat za kulturu i javno informisanje i odnose sa verskim zajednicama i Grad Sombor.

Bošnjaci dobili novi blagdan

Izvor: BNV

Predsjednica Bošnjačkog nacionalnog vijeća, dr. Jasmina Curić, uputila je zahtjev predsjednici Vlade Srbije Ani Brnabić u kojem je zatražila da Republički Savjet za manjine na prvoj sljedećoj sjednici potvrdi odluku Vijeća o proglašenju 28. septembra za novi nacionalni blagdan Bošnjaka.

Bošnjačko nacionalno vijeće je na svojoj posljednjoj sjednici donijelo odluku da 28. septembar proglaši

za nacionalni blagdan koji će nositi naziv – Dan Bošnjaka. Na zasjedanju Prvog svebošnjačkog sabora, održanom u Sarajevu, 28. septembra 1993. godine, usvojena je Deklaracija o vraćanju historijskog imena Bošnjak umjesto dotadašnjeg naziva – Musliman.

Ovaj datum je prihvaćen od svih Bošnjaka i zvanično se obilježava kao Dan Bošnjaka u svim novonastalim državama u kojima Bošnjaci žive nakon raspada bivše SFRJ, izu-

zev u Republici Srbiji. Bošnjaci u Srbiji pored ovog blagdana obilježavaju i 11. maj – Dan bošnjačke nacionalne zastave, 11. juli – Dan sjećanja i 20. novembar – Dan Sandžaka.

Bošnjačko nacionalno vijeće posebnu pažnju poklanja i sjećanju na 13. i 14. august 1917. godine kada je donijeta Sjenička rezolucija, kao i na 25., 26. i 27. oktobar 1991. kada je sproveden referendum o autonomiji Sandžaka.

Posjeta predstavnika međunarodne organizacije Türksoy

Predstavnici međunarodne organizacije turkijskih kultura (TÜRKSOY) posjetili su 20. jula Bošnjačko nacionalno vijeće i tom prilikom se susreli sa rukovodstvom Bošnjačkog nacionalnog vijeća.

Međunarodna organizacija turkijskih kultura (TÜRKSOY) je međunarodna kulturna organizacija između zemalja i zajednica koje govore jezike koji pripadaju porodici turkijskih jezika, a njeni omladinski hor se nalazi u Novom Pazaru povodom koncerta koji će biti upriličen u Kulturnom centru.

Predsjednica Bošnjačkog nacionalnog vijeća, dr. Jasmina Curić, zahvalila se gostima na posjeti ali i ambasadi Turske u Beogradu, Institutu

Yunus Emre i Gradu Novom Pazaru što su omogućili dolazak članova hora.

„Mi Bošnjaci smo autohton narod na prostoru Sandžaka, koji svojom historijom, kulturom, svojim maternjim jezikom, pismom, tradi-

njaka Sandžaka satkani su u naše bošnjačke nacionalne simbole, grb i zastavu, koji najbolje govore o nama kao narodu, ko smo, kome pripadamo i ko nama pripada. Mi Bošnjaci smo narod koji svoju budućnost veže i za ostale narode u Sandžaku sa kojima živimo u harmoniji i miru već nekoliko stoljeća” – istakla je predsjednica Curić u obraćanju gostima.

Potpredsjednik Vijeća, prof. dr. Sait Kačapor predstavio je gostima kulturu i tradiciju Bošnjaka Sandžaka i ukazao na važne do-

gađaje iz historije našeg naroda. Predstavnici TÜRKSOY-a zahvalili su se Bošnjačkom nacionalnom vijeću na gostoprimstvu, predstavili rad svoje organizacije i istakli da je jedan od ciljeva njihove organizacije povezivanje kultura preko



cijom, religijom, običajima i svim drugim našim posebnostima oblikujemo naš bošnjački nacionalni identitet – dajemo svoj doprinos bogatstvu različitosti Sandžaka i države u kojoj živimo. Identitet, prošlost, sadašnjost i budućnost Boš-

muzike. U posjeti Bošnjačkom nacionalnom vijeću bili su Elvin Alizade, konzul Azerbejdžana, Dussanbay Kasseinov i Fatih Aliji, direktor i sekretar TÜRKSOY-a, te Emina Brunčević i Senad Ljuca



ispred KUD-a mladih Novi Pazar.

Organizacija TÜRKSOY osnovana je 1993 u Ankari, a radi na jačanju jedinstva i bratstva turkijskih naroda, prenoсеći zajedničku turkijsku kulturu na buduće generacije.

Odbor za standardizaciju: Ne postoji poseban jezik Bošnjaka

Izvor: RTV

Odbor za standardizaciju srpskog jezika uputio je pismo Nacionalnom savetu za visoko obrazovanje u kome naglašava da ne postoji poseban jezik Bošnjaka koji se lingvistički razlikuje od srpskog jezika i da bi prihvatanjem studijskog programa takozvanog bosanskog jezika na univerzitetu bila nanesena neprocenjiva šteta srpskom jeziku i srpskoj kulturi.

Odbor je uputio pismo Nacionalnom savetu za visoko obrazovanje jer su, kako navode, dobili informaciju da je „Savet dobio na akreditaciju studijski program tzv. bosanskog jezika na Državnom univerzitetu u Novom Pazaru“.

U Nacionalnom savetu podsećaju da ustanova zahtev za akreditaciju određenog studijskog programa šalje Komisiji za akreditacije i proveru kvaliteta u visokom obrazovanju i ukoliko Komisija odbije zahtev, ustanova može da uputi žalbu Savetu.

Član Saveta prof. Miodrag Popović tvrdi da nikakva žalba nije stigla Savetu i da je reakcija Odbora preuranjena.

Odbor za standardizaciju srpskog jezika podseća da i stavovi značajnih bošnjačkih lingvista govore u prilog tome da se srpski i bosanski jezik lingvistički ne razlikuju.

„Na osnovu Evropske povelje o regionalnim i manjinskim jezicima i još više na osnovu naučnih lingvističkih kriterija, jasno je da se ne mogu kao posebni studirati simbolički jezici, jer oni predstavljaju samo različita imena istog, u ovom slučaju srpskog, standardnog jezika. Prihvatanjem ovog programa Srbija bi bila jedina zemlja na svetu gde bi se studirao bosanski jezik kao poseban“, navedeno je u pismu.

Tvrdeći da su imali uvid u predloženi program, Odbor upozorava da je cilj studija da se legalizuje prekrajanje naučnih istina i prisvajanje srpske jezičke i kulturne baštine.

Odbor tvrdi da se u zaključku predloga programa navodi: „Studijski program sadrži dovoljno elemenata srpskog jezika i književnosti čime se studenti sposobljavaju za izvođenje nastave srpskog jezika i književnosti u osnovnim školama, što će biti navedeno i u dodatku diplomi“.

Time se, smatra Odbor, degradiraju srpski jezik, srpska književnost i srpska kultura, jer se „srpski jezik i književnost podvode pod bosanski jezik, književnost i kulturu“.

„Ovako pripremljeni nastavnici bosanskog jezika dobili bi pravo da preuzmu i nastavu srpskog jezika. Time se pokazuje najveći nonsens, na koji ne može pristati nijedna srpska institucija. Verujemo da iza ovoga neće stati nijedan srpski političar jer se time ništi osam vekova srpske pismenosti i kulture“, stoji u pismu.

Stav odbora podržali su i predsednica Saveza slavističkih društava Srbije, prof. dr Rajna Dragičević, upravnik i zamenik upravnika Katedre za srpski jezik sa južnoslovenskim jezicima Filološkog fakulteta u Beogradu prof. dr Rajna Dragičević i prof. dr Aleksandar Milivojić, upravnik i zamenik upravnika Katedre za srpsku književnost sa južnoslovenskim književnostima Filološkog fakulteta prof. dr Boško Suvajdžić i prof. dr Slavko Petaković, kao i predsednik i potpredsednik Društva za srpski jezik i književnost Srbije prof. dr Zona Mrkalj i prof. dr Veljko Brborać.

Otvorena izložba o diplomatskim odnosima Srbije i Bugarske

Izvor: Vlada Republike Srbije

Ministarstvo spoljnih poslova Vlade Republike Srbije saopštilo je da je 24. jula na Kalemeđdanu otvorena izložba pod nazivom „140 godina diplomatskih odnosa Srbije i Bugarske“, u organizaciji Ambasade Bugarske u Srbiji, Arhiva Srbije i Državnog arhiva Bugarske.

U saopštenju se navodi da su otvaranju izložbe prisustvovali i potpredsednik Vlade Srbije i ministar unutrašnjih poslova, Nebojša Stefanović, i ministar unutrašnjih poslova Bugarske, Mladen Marinov.

U ime prvog potpredsednika Vlade Srbije i ministra spoljnih poslova Ivi-

ce Dačića, izložbu je otvorio načelnik Odeljenja za susedne i zemlje Jugistočne Evrope Ministarstva spoljnih poslova, ambasador Slobodan Vukče-



vić, a sa bugarske strane, ambasador te zemlje u Srbiji, Radko Vlajkov.

Vukčević je podsetio na to da je Bugarska bila jedna od prvih država sa kojima je tadašnja Srbija uspostavila

diplomske odnose, odmah nakon Berlinskog kongresa. On je izrazio zadovoljstvo kvalitetom bilateralnih odnosa dveju država danas, koji se nalaze na istorijskom maksimumu, a karakteriše ih intenzivni politički dijalog i visok stepen saradnje i poverenja.

Vlajkov je ukazao na to da dve zemlje povezuju sličan jezik, kultura, tradicija i ista vera, a da se bilateralni odnosi temelje na zajedničkim evropskim vrednostima. Ambasador je preneo nameru Vlade Bugarske da nastavi da pruža podršku Srbiji na putu ostvarenja članstva u Evropskoj uniji, dodaje se u saopštenju.

Frakcija Jevrejske opštine Beograd protestovala ispred Ministarstva pravde

Izvor: N1

Frakcija Jevrejske opštine Beograd (JOB) koju predvodi rabin Isak Asiel protestovala je 23. jula ispred Ministarstva pravde sa zahtevima da to ministarstvo postupi po zakonu i upiše Aleksandru Jinkera kao predsednika te organizacije, umesto smenjenog Danila Medića.

„Prema Zakonu o crkvama i verskim zajednicama, koji garantuje autonomiju da odlučujemo ko će nam biti predsednik, mi smo 2. decembra 2018. i 17. marta 2019. smenili Danila Medića sa mesta predsednika JOB-a zbog netransparentnog raspolaganja novčanim sredstvima“, kazao je Asiel na skupu.

On je istakao da je Ministarstvo pravde

dva puta odbilo da upiše novog predsednika od čijeg izbora je prošlo 60 dana, a da se po zakonu nakon tog vremena smatra da je novi predsednik upisan.

Asiel je dodao da je rad te zajednice totalno blokiran zbog toga što novoizabrani predsednik nije upisan u Registar crkava i verskih zajednica.

„Mi smo došli da podignemo glas i kažemo da ministarstvo uradi svoj posao i poštuje zakon kojim se podrazumeva autonomija i odluka ko će nam biti pred-



sednik. Ministarstvo se postavilo u ulogu arbitra i to je kao kada bi partijar obavestio ministarstvo da je nekog vladiku raščinio, a onda to ministarstvo poslalo upit vladiku šta on misli o tome“, rekao je Asiel.

Ta organizacija predala je Ministarstvu pravde letak u kojem se navodi da osuđuju pokušaj Ministarstva pravde da oduzme autonomiju toj verskoj zajednici, zbog podrške smenjenoj upravi i upitanje u unutrašnje poslove zajednice.

Rabin Asiel je pročitao 130. Psalm, za koji je kazao da se čita u takvim prilikama, i najavio da će se u narednim nedeljama svakodnevno održavati protest ispred Ministarstva pravde.

Uskoro potpisivanje sporazuma o saradnji između Kancelarije za inkluziju Roma, REF-a i VRCD-a

Izvor: Nacionalni savet Roma

U prostorijama Kancelarije za inkluziju Roma u Novom Sadu, 23. jula je održan još jedan sastanak između direktora Kancelarije za inkluziju Roma, Miloša Nikolića, i predstavnika Romskog edukativnog fonda, Aleksandara Jovanovića. Kao i na prethodnim sastancima, govorilo se o unapređivanju obrazovanja učenika i studenata romske nacionalnosti.

Postignut je dogovor da se krajem avgusta potpiše sporazum o saradnji između Kancelarije za inkluziju Roma, Romskog edukativnog fonda i organizacije civilnog društva Vojvođanski romski centar



za demokratiju, koji će imati za cilj da ojača zajedničko angažovanje ovih institucija i organizacija kako bi se na što efikasniji način poboljšao položaj romske zajednice u Srbiji, naročito u oblastima obrazovanja i zapošljavanja.

Direktor Nikolić je nakon sastanka za list „Dekada inkluzije Roma“ rekao da je veoma zadovoljan postignutim sporazumom i da će Kancelarija rado biti partner Romskom edukativnom fondu i Vojvođanskom romskom centru za demokratiju na svim narednim projektima koji će se odnositi na zapošljavanje i obrazovanje mladih Roma i Romkinja. On je dodao da očekuje da se ovakvim delovanjima priključe i ostale relevantne lokalne, pokrajinske i državne institucije, ali i organizacije civilnog društva, a da će Kancelarija za inkluziju Roma pružiti svu potrebnu logističku i pravnu pomoć u sprovođenju dogovorenih aktivnosti.

Devet stanova za romske porodice u Novom Pazaru

Izvor: Vlada Republike Srbije

Potpredsednica Vlade Republike Srbije i ministarka građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture, Zorana Mihajlović uručila je 2. jula ključeve socijalnih stanova za devet romskih porodica u naselju Blaževo u Novom Pazaru.

Mihajlović je tom prilikom istakla da joj je posebno draga, kao ženi i majci, što će se u ove kuće useliti 20 dece. Dodeli ključeva prisustvovali su i šef Delegacije EU u Srbiji, Sem Fabrici, direktorka Kancelarije za ljudska i manjinska prava, Suzana Paunović, i gradonačelnik Novog Pazara, Nihat Biševac.

„Zajedno sa Evropskom unijom ulažemo devet miliona evra za socijalne stanove u 11 opština u Srbiji, u kojima živi 250 dece romske nacionalnosti. Na toj deci ostaje budućnost i ona su ta koja će nas uvek podsećati na to da smo jedan narod, da je Srbija država svih nas“, rekla je Mihajlović.

Ona je dodala da je na državi da stvari

uslove za to da se romska deca školuju i potom dobiju zaposlenje i da se svi zajedno borimo protiv diskriminacije u društvu.

„Rešavamo pitanje infrastrukture, omogućili smo im da se upišu u matične knjige, da se obrazuju, smanjili smo smrtnost romske dece za 50 odsto. Posebnu pažnju treba da posvetimo Romkinjama, jer su one najugroženija kategorija“, istakla je ona.

Šef Delegacije EU u Srbiji, Sem Fabrici, poručio je da je integracija Roma u srcu svih aktivnosti Evropske unije i da je do sada u Srbiji uloženo 11,4 miliona evra, te da je planirano ulaganje još 20 miliona evra.

„Romi su najveća manjina u celoj Evropi, a najviše su marginalizovani. EU se trudi da doprinese naporima države u rešavanju pitanja integracije Roma u društvo, a to možemo ostvariti kroz stambeno zbrinjavanje, obrazovanje, zdravstvo i zaposlenje. Ovaj projekat je dokaz da ne radimo samo na politikama na papiru,

već kroz konkretnе aktivnosti“, istakao je Fabrici.

Direktorka Kancelarije za ljudska i manjinska prava, Suzana Paunović, izrazila je zahvalnost potpredsednici Vlade Zorani Mihajlović, ocenivši da je ministarstvo koje vodi snažni motor koji daje vetar u leđa u realizaciji ovakvih projekata. Ona je čestitala i gradu Novom Pazaru, jer je, kako je rekla, primer lokalne samouprave koja ume da prepozna potrebe svojih sugrađana i izdvoji sredstva za ovakve projekte.

Prema rečima gradonačelnika Novog Pazara, Nihata Biševca, u realizaciju projekta za devet romskih porodica uloženo je približno 600.000 evra, rešena je i komunalna infrastruktura i asfaltirane ulice.

„Naš cilj je da poboljšamo kvalitet života svih naših sugrađana, pa tako i meštana naselja Blaževo. Želimo da se što bolje integrišu u društvo i da u zdravlju i dobru koriste ove stanove“, rekao je Biševac.



Centar za istraživanja migracije
Center for Migration Studies



FONDACIJA ZA OTVORENO DRUŠTVO, SRBIJA
OPEN SOCIETY FOUNDATION, SERBIA



Publikaciju podržavaju Fondacija za otvoreno društvo i MSP Republike Bugarske.
Mišljenja objavljena u biltenu ne predstavljaju nužno zvanične stavove donatora.